

U S N E S E N Í

Krajský soud v Brně projednal ve veřejném zasedání konaném dne 6. června 2018 odvolání **obžalovaného F. K., nar. XXXXX**, trvale bytem v XXXXX, proti rozsudku Okresního soudu Brno-venkov ze dne 7. 2. 2018, č.j. 2 T 30/2017-445, a rozhodl **t a k t o :**

Podle ustanovení 256 trestního řadu se odvolání **z a m í t á.**

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem Okresního soudu Brno-venkov byl obžalovaný uznán vinným přečinem usmrcení z nedbalosti podle 143 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku, kterého se dopustil tím, že

v Moutnicích, okres Brno-venkov, dne 25. 7. 2016 kolem 16.02 hodin řídil na silnici II. třídy č. 380 v km 14,481 ve směru od Telnic osobní automobil Citroën Xsara, registrační značky XXXXX, a z dosud objektivně nezjištěných důvodů na přímém úseku silnice vjel pravými koly vozidla vpravo na nezpevněnou krajnici, kdy následně ve snaze vrátit se s vozidlem zpět na vozovku silnice nezvládl řízení, uvedl vozidlo do smyku, ve kterém přejel vlevo do protisměrného jízdního pruhu komunikace, kde došlo k čelnímu střetu s protijedoucím osobním automobilem Hyundai IX 20, registrační značky XXXXX, řízeného J.S., nar. XXXXX, s nímž ve vozidle cestovali na předním sedadle vedle řidiče jeho syn L.S., nar. XXXXX, na zadním sedadle vpravo jeho manželka M.S., nar. XXXXX, a na zadním sedadle vlevo jeho dcera D.S., nar. XXXXX. Na počátku nehodového děje, asi 1,5 s před střetem a 47 m před střetem řídil obžalovaný své vozidlo rychlostí nejméně 119 km/h, střet vozidel nastal za rychlosti automobilu řízeného obžalovaným asi 102 km/h.

Následkem srážky vozidel utrpěl J.S. absolutně smrtelné zranění, tzv. polytrauma, tj. poranění více pro život důležitých a nezbytných orgánů a orgánových soustav, a to zejména poranění srdce, plic, hrudní aorty, jater a sleziny, L.S. utrpěl zhmoždění stěny hrudníku s oděrkami v průběhu bezpečnostního pásu a tříštivou zlomeninu dolního konce vřetenní kosti s posunem úlomků vlevo, přičemž zranění levého předloktí si vyžádalo operační řešení – spojení úlomků kovovým materiálem dne 27. 7. 2016, naložení sádrové dlahy, kterou nosil až do 22. 8. 2016, kdy byla nahrazena ortézou, jeho pracovní neschopnost trvala od 25. 7. 2016 do 30. 11. 2016, asi dva týdny trpěl bolestmi hrudníku, po dobu čtyř týdnů, kdy nosil sádrovou dlahu, byla podstatně omezena jakákoliv činnost vykonávaná levou rukou, M.S. utrpěla zhmoždění hrudníku a břicha v průběhu bezpečnostního pásu, zlomeninu hrudní kosti a krevní výron pravého bérce, kdy léčba si vyžádala třídní hospitalizaci, přičemž obvyklý způsob života poškozené byl narušen po dobu 4 až 5 týdnů, kdy trpěla bolestmi hrudníku při dýchání,

kašli, pohybech hrudníkem, trpěla bolestmi lýtky, které omezovaly běžnou chůzi, D.S. utrpěla zlomeninu dolního konce vřetenní kosti vpravo, odlomení bodcového výběžku dolního konce pravé loketní kosti, zlomeninu jedné kůstky v pravém zápěstí, zhmoždění krku, hrudníku, břicha s oděrkami v průběhu bezpečnostního pásu a zlomeninu pravého ramena, kdy léčba si vyžádala třídní hospitalizaci a naložení sádrové fixace na pravé předloktí, která byla sejmuta 30. 8. 2016, přičemž obvyklý způsob života poškozené byl narušen po dobu asi 2 týdnů bolesti, pohmožděním krku, hrudníku a břicha a po dobu asi 40 dnů významným omezením jakýchkoliv činností vykonávaných pravou rukou.

Obžalovaný způsobem řízení svého vozidla porušil povinnosti účastníka provozu na pozemních komunikacích podle § 4 písm. a), b) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, podle nichž je každý při účasti na provozu na pozemních komunikacích povinen mimo jiné chovat se ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, své chování je povinen přizpůsobit mimo jiné zejména stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích upravených tímto zákonem a dále porušil pravidla rychlosti jízdy podle § 18 odst. 1 téhož zákona, podle něhož musí řidič rychlost jízdy přizpůsobit zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace a jiným okolnostem, které je možno předvídat a podle § 18 odst. 3 téhož zákona, podle něhož smí jet mimo obec rychlostí nejvýše 90 km/h.

Za uvedený trestný čin byl obžalovanému uložen podle 143 odst. 2 trestního zákoníku trest odnětí svobody v trvání 15 měsíců. Podle 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku byl obžalovaný pro výkon trestu odnětí svobody zařazen do věznice s ostrahou. Dále byl obžalovanému podle 73 odst. 1 trestního zákoníku uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 4 let. Podle 228 odst. 1 trestního řádu byla obžalovanému uložena povinnost nahradit Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky se sídlem v Praze 3, Orlická 4/2020, IČO 41197518, náklady léčebné péče ve výši 52.032 Kč, dále M.S., nar. XXXXX částku 574.042 Kč sestávající z nemajetkové újmy 500.000 Kč, bolestného 17.980 Kč, náhrady za ztrátu výdělku 51.487 Kč a náhrady nákladů na vypracování znaleckých posudků 4.575 Kč, dále L.S., nar. XXXXX, částku 588.994 Kč sestávající z nemajetkové újmy 500.000 Kč, bolestného 39.556 Kč, náhrady za ztrátu výdělku 44.408 Kč a náhrady nákladů na vypracování znaleckých posudků 4.575 Kč, dále D.S., nar. XXXXX, částku 545.196 Kč sestávající z nemajetkové újmy 500.000 Kč, bolestného 42.896 Kč a náhrady nákladů na vypracování znaleckého posudku 2.300 Kč. Ohledně zbytků nároků na odčinění nemajetkové újmy byli poškození M.S., L.S. a D.S. odkázáni podle 229 odst. 2 trestního řádu na řízení ve věcech občanskoprávních.

Proti tomuto rozsudku si podal obžalovaný včas odvolání, které bylo řádně doplněno. Odvolání obžalovaného směřovalo výhradně do výroku o trestu. Ve svém odvolání obžalovaný uvedl, že podle jeho názoru soud I. stupně nesprávně zjistil, respektive vyhodnotil skutečnost, že údajně z objektivně nezjištěných důvodů na přímém úseku silnice vjel pravými koly vozidla vpravo na nebezpečnou krajnici, dostal smyk a způsobil srážku s protijedoucím vozidlem. Pokud jde o závěr soudu, že se obžalovaný v tomto případě, či obvykle choval „fanfaronsky“, neprofesionálně porušoval rychlost jízdy a spoléhal jen na své řidičské schopnosti, obžalovaný namítal, že toto tvrzení není pravdivé a spravedlivé. Na svou obhajobu uvedl, že porušení důležité dopravní povinnosti (rychlosti jízdy) v inkriminovaný okamžik si nedokáže vysvětlit,

jelikož v drtivé většině případů řádně dodržoval pravidla silničního provozu, za dlouhou dobu své řidičské praxe více než 3 desítky let, a to nejen profesní, ale i soukromé, byl v beznehodovém dopravním provozu jen výjimečně trestán pokutou za rychlou jízdu. Obžalovaný poukázal na skutečnost, že se soud I. stupně ani znalec nezabýval úvahou, zda by k dopravní nehodě došlo, pokud by obžalovaný jel jen povolenou rychlostí 90 km/hod. Dle obžalovaného z dokazování naopak vyplývá, že k dopravní nehodě došlo, protože se chtěl vyhnout protijedoucímu nákladnímu vozu, který jel částečně v jeho jízdním pruhu, což bylo rozhodujícím důvodem pro vjetí na krajnici a zřejmě s jeho nepovolenou rychlostí. Důvodem vzniku nehodového smyku, což vyplývá z jeho výpovědi, která byla částečně potvrzena výpověďmi svědků a nebyla nijak vyvrácena. Obžalovaný napadal výrok o trestu odnětí svobody v trvání 15 měsíců nepodmíněně, který považuje za příliš tvrdý, když nepřinese nikomu nic dobrého. Trest má dopad na početnou rodinu s malými dětmi obžalovaného, když nebude moci zajišťovat jejich obživu a starat se o děti, jelikož jeho manželka sehnala práci v nepřetržitém provozu, dále má dopad na poškozené, obžalovaný nebude schopen se aktivně podílet na jejich finančním odškodnění (ti očekávali spíše trest podmíněný, aby obžalovaný mohl pracovat). Vynesený trest dle obžalovaného nemá ani preventivní, výchovný účinek co by generální prevence na všechny řidiče. Již samotné trestní řízení a vracející se vzpomínky z nehody mají na obžalovaného více než výchovný vliv. Obžalovaný považoval trest za nepřiměřený rovněž s ohledem na některé medializované rozsudky z dopravních nehod, v nichž byl uložen trest podmíněný. Obžalovaný navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně ve výroku o trestu změnil tak, že se obžalovanému ukládá trest odnětí svobody s podmíněným odkladem s delší zkušební dobou.

Na základě podaného odvolání přezkoumal krajský soud napadený rozsudek i řízení, které mu přecházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. Řízení, které předcházelo napadenému rozhodnutí, nevykazuje podstatné vady. Byla zachována všechna ustanovení trestního řádu, včetně ustanovení zabezpečující právo obhajoby a objasnění věci.

Soud I. stupně ve věci provedl důkazy v souladu s ustanovením 2 odst. 5 trestního řádu, tedy tak aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí. Provedené důkazy pak nalézací soud hodnotil v souladu s ust. 2 odst. 6 trestního řádu. Nalézací soud hodnotil pouze důkazy, které provedl, a při hodnocení důkazů nedošlo k logické chybě. Odvolací soud proto neměl důvod ani možnost do hodnocení důkazů soudem I. stupně zasáhnout. Krajský soud se navíc v tomto případě s hodnocením důkazů soudem I. stupně zcela ztotožňuje.

K odvolání obžalovaného pak odvolací soud uvádí blíže následující. V prvé řadě, pokud jde o tvrzení obžalovaného, že důvodem nehody bylo vyhnout se protijedoucímu nákladnímu vozu, který jel částečně v jeho jízdním pruhu, tato skutečnost, nebyla prokázána, nebyla však ani přímo vyvrácena, jak ostatně podrobně rozebral ve svém rozhodnutí soud I. stupně. Dle odvolacího soudu, i kdyby tomu tak skutečně bylo, měl obžalovaný přizpůsobit jízdu vzniklé dopravní situaci, tedy snížit výrazně rychlost, případně zastavit úplně. Pokud obžalovaný dle svého tvrzení spatřil nákladní vůz a jeho styl jízdy na vzdálenost cca 200 m, měl dostatek času na situaci reagovat. Jakožto zkušený řidič profesionál by si naopak spíše než obyčejný řidič měl počínat opatrně a ostražitě, vědom si možných nebezpečí v silničním provozu, obžalovaný však nepochopitelně nezareagoval s dostatečným předstihem na údajný styl jízdy protijedoucího nákladního vozu, když sám pokračoval nepřiměřeným, ba dokonce nepovoleným stylem jízdy

překračoval maximální povolenou rychlost. Je zcela irrelevantní poznámka obžalovaného, že za celou dobu své řidičské praxe více než 3 desítky let byl v beznehodovém dopravním provozu a jen výjimečně byl trestán pokutou za rychlou jízdu, neboť nyní v důsledku porušení dopravních předpisů způsobil dopravní nehodu se zcela fatálními následky (smrt). Jako nedůvodnou shledává odvolací soud též námitku nedostatečného zabývání se úvahou, zda by se nehoda stala, pokud by byla dodržena maximální povolená rychlost 90 km/h, neboť povinností řidiče není pouze dodržování maximální povolené rychlosti, ale též jeho povinnost přizpůsobit rychlost jízdy svým schopnostem, vlastnostem vozidla, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace a jiným okolnostem, které je možno předvídat. Obžalovaný danou cestu dobře zná, jelikož pravidelně tuto cestu absolvuje při dojíždění za zaměstnáním, musel tedy dobře znát i stav vozovky, který je v inkriminovaném úseku v žalostném stavu. Jak vyhodnotil soud I. stupně, v tomto úseku je nebezpečné jet i povolených 90 km/h, natož tak rychlostí o 29 km/h vyšší, kterou jel obžalovaný. K tomu odvolací soud uzavírá, že povinností obžalovaného v případě špatného stavu vozovky, případně též nebezpečného stylu jízdy ostatních účastníků provozu je reagovat na vzniklou situaci a snížit svou rychlost i pod maximální povolenou rychlost. Pokud by obžalovaný projížděl daným místem znatelně pomaleji, jako zkušený řidič by své vozidlo v nižší rychlosti lépe ovládl a nevyjel by s ním do protisměru. Naproti tomu obžalovaný projížděl místem nepřiměřenou a také nepovolenou rychlostí, přičemž zbrklým manévrem provedeným za vysoké rychlosti uvedl vozidlo do smyku a způsobil srážku s protijedoucím vozidlem a v důsledku toho usmrcení z nedbalosti.

Obžalovaný byl ohrožen trestem odnětí svobody podle zákonné trestní sazby uvedené v § 143 odst. 2 trestního zákoníku ve výměře od 1 roku až do 6 let. Soud I. stupně při rozhodování o trestu přihlédl ke všem kritériím, které uvádí trestní zákoník a své úvahy náležitě odůvodnil. Vzal v potaz polehčující okolnosti spočívající v bezúhonnosti, dosavadním slušném a bezproblémovém životě obžalovaného, jeho vyjádřenou lítost nad tragickou událostí. Za přitěžující okolnosti soud považuje způsobení většího škodlivého následku (poranění dalších 3 osob) a způsobení neodčinitelného následku v podobě usmrcení Josefa Smetky, to vše způsobené nedovolenou hrubě nepřiměřenou rychlostí jízdy. S ohledem na okolnosti případu proto nelze uložit podmíněný odklad trestu a je na místě uložení trestu nepodmíněného, neboť v důsledku fatálního pochybení došlo k fatálnímu následku. Odvolací soud uložený trest odnětí svobody v trvání 15 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou neshledal nepřiměřeným. Trest byl uložen v souladu se zákonnými ustanoveními a byl vyměřen v těsné blízkosti spodní hranice zákonné sazby, přičemž ve skutečnosti může jít případně pouze o 5 měsíců odnětí svobody za splnění podmínek podmíněného propuštění z výkonu trestu dle ustanovení § 88 trestního zákoníku. Obžalováním tvrzené skutečnosti, na které bude mít uložení nepodmíněného trestu negativní dopad, nemají na uložení tohoto trestu vliv. Trest sice může být zásahem do rodiny obžalovaného, to však nelze porovnat s nenahraditelným zásahem do rodiny poškozených, který obžalovaný svým činem způsobil. Odvolací soud dále uzavírá, že zájem na lepší možnosti finančního odškodnění poškozených v případě podmíněného odsouzení nemůže převážit nad zájmem společnosti, kterým je spravedlivé potrestání trestných činů.

Z výše uvedeného je zřejmé, že odvolání obžalovaného nebylo důvodné, a proto je Krajský soud v Brně podle ustanovení 256 trestního řádu zamítl.

Poučení o opravných prostředcích:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný, takže **rozhodnutí nabylo právní moci a je vykonatelné** (§ 139 odst. 1 písm.a), b)cc), § 140 odst.1 trestního řádu).

Lze však proti němu podat dovolání (§ 265a odst. 1,2 trestního řádu).

Dovolání mohou podat (§ 265d odst. 1 trestního řádu)

- nejvyšší státní zástupce, který je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch či v neprospěch obviněného (§ 265d odst. 1 písm. a), § 265f odst. 1 trestního řádu).
- obviněný pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 trestního řádu).
- je-li obviněný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obviněného za něho v jeho prospěch dovolání podat též zákonný zástupce i jeho obhájce.

Dovolání se podává u soudu, který rozhodl v I. stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje (§ 265e odst. 1 trestního řádu).

O dovolání **rozhoduje Nejvyšší soud České republiky** (§ 265c trestního řádu).

V dovolání, kromě obecných náležitostí uvedených v § 59 odst. 3 trestního řádu, musí být uvedeno (§ 265f odst. 1 trestního řádu)

- proti kterému rozhodnutí dovolání směřuje,
- který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je napadán,
- čeho se dovolatel domáhá,
- konkrétní návrh na rozhodnutí dovolacího soudu,
- odkaz na zákonná ustanovení § 265b odst. 1 písm. a)-l), nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá.

Rozsah a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 2 trestního řádu).

Kdo podal **zcela bezvýsledně dovolání**, je povinen státu nahradit náklady řízení o tomto návrhu, a to paušální částkou, kterou stanoví ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem (§ 153 odst. 1 trestního řádu). Paušální částka nákladů v řízení o zcela bezvýsledně podaném dovolání činí **10.000,- Kč** (§ 3a vyhlášky č. 312/1995 Sb.).

Krajský soud v Brně
dne 6. června 2018

JUDr. Aleš Flidr v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Milana Hašílková